

Tartu Tamme Gümnaasiumi õppekava

Üldsätted

§ 1 Õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- (1) Kooli õppekava on õppetegevuse alusdokument koolis.
- (2) Käesolev õppekava on koostatud vastavalt PGS §17 ja gümnaasiumi riikliku õppekava §19 nõuetele.
- (3) Käesolev õppekava koosneb õppekava üldosast, mis omakorda koosneb järgmistest osadest:
  - 1) õppe eesmärgid,
  - 2) õppekorraldus,
  - 3) nõustamine,
  - 4) hindamine ja kooli lõpetamine,
  - 5) õppe planeerimine ja kooli õppekava uuendamine.

Üldosa

1. jagu Õppe eesmärgid

§ 2 Õppe eesmärgid

- (1) Tamme gümnaasium lähtub gümnaasiumi riikliku õppekava põhimõtetest ja eesmärgistusest koos selle alusväärtuste, sihiseade, pädevuste ja läbivate teemadega.
- (2) Tamme gümnaasium lähtub oma tegevuses vajadusest arendada ja kanda edasi kooli ajaloo, kooli kogukonna ja kooli asukohaga seotud ning kooli pidaja poolt seatud eesmärgid ja põhimõtteid.
  - 1) Tamme gümnaasium lähtub deviisist „Meie ei taha olla, ei ole vaikiv, ununev lehekülj aegade-raamatus“.
  - 2) Tamme gümnaasium peab tähtsaks loodus- ja täppisteadusi ning oma koha leidmist muutuva kultuuriruumiga maailmas.
  - 3) Tamme gümnaasium hindab vaba mõtet ja sõbralikku meelt.
  - 4) Tamme gümnaasium teeb koostööd Tamme kooliga ja hoolitseb, et õpilased, töötajad ja kooli vilistlaskond moodustaksid ühise kogukonna.
  - 5) Tamme gümnaasium peab oluliseks õpilaste edasiõppimist kõrgkoolides. Õpetuse arendamiseks teeb kool koostööd ülikoolide jt kõrgkoolide, teadus- ja arendusasutuste, mäluasutuste, ettevõtete ning teaduskeskustega.
  - 6) Tamme gümnaasium lähtub riigigümnaasiumite kvaliteedikokkuleppest.
  - 7) Tamme gümnaasium on osa tugevast haridussüsteemist Tartu linnas.
  - 8) Tamme gümnaasium lõimib õppetöösse loodusliku, sotsiaalse ja tehnoloogilise keskkonna

praktilist tundmaõppimist.

(3) Õpetaja lähtub õppe planeerimisel ja läbiviimisel:

- 1) konkreetsetes klassis või rühmas olevate õpilaste haridus- ja karjääriplaanidest,
- 2) gümnaasiumi riikliku õppekava üldosas toodud eesmärgistusest ning õppeainele tervikuna seatud eesmärkidest ja õpitulemustest (riiklikus õppekavas määratud kursuste korral),
- 3) kooli ja õppesuuna eripärast,
- 4) olukorrast Eesti ühiskonnas ja maailmas, kus õpilased igapäevaselt viibivad.

Õpetaja ei pruugi seejuures arvestada gümnaasiumi riikliku õppekava kursuseti kirjeldatud õpitulemusi ja õppesisu, kui need takistavad eelmiste kriteeriumite arvestamist.

§ 3 Õppesuunad

- (1) Tamme gümnaasiumis toimub õpe viies õppesuunas.
- (2) Loodussuuna (LO) eesmärk on loodusteadusliku mõtteviisi arendamine, looduse ning kaasaegsete ja traditsiooniliste loodusteaduste valdkondade tundmaõppimine.
- (3) Meditsiinisuuuna (ME) eesmärk on inimese tervise, tervishoiu ja haiguste ravivõimaluste põhialuste tundmaõppimine, meditsiini ja tervishoiu erialade laiapõhjaline tutvustamine.
- (4) Tehnoloogiasuuna (TE) eesmärk on tehnoloogilise, innovatiivse ja majandusliku mõtlemise arendamine ning insenerierialade tutvustamine.
- (5) Infotehnoloogiasuuna (IT) eesmärk on digimaailma mitmekesisuse ning rakendusvaldkondade tundmaõppimine ja katsetamine, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) rakendamise võimaluste tajumine ühiskonna arengus.
- (6) Kultuurisuuna (KU) eesmärgiks on kultuuripärandi ja tänapäeva ühiskonna vaheliste seoste uurimine ja mõtestamine ning loomingulise väljendusoskuse arendamine.

2. jagu Õppekorraldus

§ 4 Kursused ja õpilase koormus

- (1) Õppe läbiviimise peamine viis ning õppe arvestuse alus on kursus, mille maht vastab gümnaasiumi riiklikule õppekavale. Kursus koosneb üldjuhul 19 x 70 min kontakttundidest, millele lisanduvad iseseisvad tööd, konsultatsioonid ja arvestus. Kursus võib olla üles ehitatud ka teisiti – kasutatakse e-õppe lahendusi või suurendatakse iseseisva töö ja praktiliste tegevuste osakaalu.
- (2) Õpilase väikseim lubatud õppekoormus on 96 kursust kolme õppeaasta jooksul. Õpilane võib läbida rohkem kursusi, kuid kool ei eelda suurema hulga kursuste läbimist.
- (3) Iga õpilase õppe hulka kuuluvad **gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikud kursused ning kooli poolt seatud kohustuslikud kursused.**
- (4) Õppesuunas lisanduvad kohustuslikele kursustele kooli **õppesuuna kohustuslikud kursused.**
- (5) Õpilasel on vajadus ja võimalus osaleda **valikkursustel**, mida kool pakub nii suunapõhiselt kui õppesuundade üleselt. Valikkursuste nimekiri muutub aastati ning õpilastel ja teistel kogukonna liikmetel on õigus teha ettepanekuid nimekirja täiendamiseks.
- (6) B2- keeleoskustaseme keelena õpetatakse inglise keelt, B1-keeleoskustaseme keelena

õpetatakse vene, saksa ja prantsuse keelt, ülelinnalistes gruppides ka soome keelt.

§ 5 Õpe, mida arvestatakse kursustena

- (1) Õppesuuna kohustuslike kursuste hulka loetakse **uurimis- või praktiline töö** mahuga 2 kursust.
- (2) Õppesuuna kohustuslike kursuste hulka loetakse **õppepraktikad**, mis reeglina toimuvad kõigis õppesuundades esimese ja teise õppeaasta lõpus, mõlemal aastal mahuga 1 kursus.
- (3) Valikkursuste hulka loetakse **riigikaitse** 2 kursust.
- (4) Valikkursuste hulka loetakse **ainealaseid süvakursusi**, kus valmistatakse kooli esindamiseks ja toetatakse õpilase karjäärivalikuid. Vastava otsuse teeb õppejuht õpetaja ettepanekul, arvestades osalust ettevalmistusel ning saavutatud tulemusi.
- (5) Valikkursuste hulka loetakse töö tuutorina ja ainealase tuutorina. Tingimused ja mahu tööle kehtestavad ning tööd korraldavad huvijuht ja õppenõustaja. Ainealase tuutori korral küsitakse aineõpetaja arvamust.
- (6) Kool arvestab **osalemist teaduskoolides ning muud õpi- ja töökogemust (VÕTA)**. Vastava otsuse arvestamise ning mahu kohta teeb õppejuht õpilase taotluse alusel.
- (7) Valikkursuste hulka loetakse ka osalemine **huvialaringides**, kui seal toimub tehtava tagasisidestamine või on osalemine seotud kooli esindamisega. Vastava otsuse arvestamise ning mahu kohta teevad õppejuht ning huvi- ja projektijuht õpilase taotluse alusel.

§ 6 Üritused, projektid ja ressursid õpilaste käsutuses

- (1) Õppekava eesmärkide saavutamise toetamiseks:
  - 1) korraldatakse aktused koolile ja vabariigile oluliste tähtpäevade puhul;
  - 2) osaletakse Viie Kooli Võistlusel, osaletakse Teadlaste Öö korraldamisel, viiakse läbi teadusvõistlus, korraldatakse spordipäevi;
  - 3) tähistatakse õpetajate päeva, kooli sünnipäeva, jõule, emakeelepäeva jne;
- (2) Kool osaleb erinevates pikaegsetes ja lühiaegsetes projektides, mis võimaldavad laiendada õppe metoodikat ja eesmärke. Otsuse selle tegevuse arvestamiseks kursusena teeb õppejuht õpetaja ettepanekul.
- (3) Kool teeb õpilastele kättesaadavaks raamatukogu, labori, võimla ja jõusaali ning arvutiklassi kasutamise.
- (4) Koolis toimuvad tasuta huviringid.
- (5) Kasutatakse koostööpartnerite ja teiste asutuste või üksikisikute pakkumisi õppe- ja kasvatustöö mitmekesistamiseks ja toetamiseks.

§ 7 Õppeaasta

- (1) Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.
- (2) Õppeaastas on **kolm õppeperioodi**, mis koosnevad tavapäraest õppenädalatest ning ühest eraldi korraldatud arvestuste nädalast.
- (3) Õppeaastas on **praktikanädal**, mis enamasti paikneb viimase õppeperioodi järel, aga vajadusel nihutatakse seda õppe paremaks korraldamiseks.
- (4) Õppeaastas on koolipäevi, mil korraldatakse §6 viidatud üritusi ja kus tavapäraest õppetööd ei toimu või toimub tunniplaanist erineva korraldusega.

(5) Viimasel õppeaastal viiakse õppeaasta piires läbi lõpueksamid. Sellega seoses on viimase õppeperioodi koormus väiksem ning praktikanädalat ei ole.

§ 8 Õppepäev ja –nädal

- (1) Õppetunni pikkus on 70 minutit.
- (2) Õppepäevas on õpilasel vastavalt kursuste plaanile üldjuhul 4 – 5 tundi. Vahetundide pikkus on 10 minutit ning pärast 2. ja 3. tundi on pikem vahetund söömiseks. Koolipäeva alguses on aeg konsultatsioonideks.
- (3) Tavapärasel õppenädalal on 20 - 25 õppetundi. Ühe kursuse läbimine õppeperioodis tähendab, et igal tavapärasel õppenädalal on seda kursust 2 tundi, kui kursus ei ole korraldatud teisiti.
- (4) Kolmapäeva 5. tunni ajal (K5) korraldatakse seminare, loenguid ja õppekäike, mis toetavad õpilaste üldpädevuste arengut ning mida korraldavad aineõpetajad, nõustajad, karjäärikoordinaator või teised kooli personali liikmed.

§ 9 Kursuste jaotus

(1) Õpilane õpib õppeaineid ja kursusi tabelis toodud mahus:

	Loodus	Meditsiin	Tehno- loogia	Info- tehnoloogia	Kultuur
Kohustuslikud kursused	LO	ME	TE	IT	KU
Eesti keel	7	7	7	7	7
Kirjandus	5	5	5	5	5
Inglise keel (B2)	6	6	6	6	6
Saksa/vene/prantsuse keel (B1)	5	5	5	5	5
Lai matemaatika	14	14	14	14	
Kitsas /Lai matemaatika					14/14
Bioloogia	4	4	4	4	4
Geograafia	3	3	3	3	3
Keemia	3	3	3	3	3
Füüsika	5	5	5	5	5
Ajalugu	6	6	6	6	6
Ühiskonnaõpetus	2	2	2	2	2
Inimeseõpetus	1	1	1	1	1
Muusika	3	3	3	3	3
Kunst	2	2	2	2	2
Kehaline kasvatus	5	5	5	5	5
Karjääriõpetus	1	1	1	1	1
Uurimistöö alused	1	1	1	1	1
Uurimis-või praktiline töö	2	2	2	2	2
Ennastjuhtiv õppija	1	1	1	1	1
<i>Kohustuslikud kursused kokku</i>	<i>76</i>	<i>76</i>	<i>76</i>	<i>76</i>	<i>76</i>
Õppesuunale kohustuslikud kursused	LO	ME	TE	IT	KU
Kultuurisuuna tutvustuskursus					1
Kultuuriprojekti kursus					1
20. sajandi kultuurilugu					1
Kirjandus ja maailm (Kirjandus ja ühiskond,					2

Müüt ja kirjandus)					
Draamakursus					1
Eesti kultuuriloo praktika (Kultuuriloo praktika, Folkloori praktika)					2
Maailma usundid					1
Filosoofia					1
Arheoloogia					1
Globaliseeruv maailm					1
Psühholoogia		1			1
Meditstiini ja tervishoiu alused (Arstiteaduse alused, Sissejuhatus enam levinud haigustesse)		4			
Inimese füsioloogia		1			
Meditstiinipraktika		2			
Mikrobioloogia ja immunoloogia	1	1			
Praktiline keemia*	2	2	2		
Biotehnoloogia	1	1			
Ladina keel	1	1			
Botaanika	2				
Botaanika välipraktika	1				
Zooloogia	2				
Zooloogia välipraktika	1				
Ökoloogia ja keskkonnakaitse	1				
Geoinformaatika	1				
Keskkonnakeemia ja -füüsika praktika			2		
Praktiline füüsika*			1		
Elektroonika/mehhatroonika			1		
3D modelleerimine			1		
Majandus- ja ettevõtlusõpe			2		
IT või tehnoloogia valikkursus			1		
Robotika			1	1	
Joonestamine			1	1	
Veebidisain				1	
Loogika				1	
Sissejuhatus infotehnoloogiasse				1	
Programmeerimine				4	
Multimeedia				1	
Infotehnoloogia praktika				2	
<i>Õppesuunale kohustuslikud kursused kokku</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Valikkursused	LO	ME	TE	IT	KU
<i>Valikkursused kokku</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>7</i>
<i>Kokku</i>	<i>96</i>	<i>96</i>	<i>96</i>	<i>96</i>	<i>96</i>
*Kursused "Praktiline keemia" ja "Praktiline füüsika" kuuluvad keemia ja füüsika kohustusliku kursuste juurde.					

- (2) Kultuurisuuna õpilasel on võimalik valida kitsa ja laia matemaatika õppimise vahel. Mõlemal juhul on õppe maht 14 kursust. Kitsa matemaatika kursuste läbimine ei taga piisavat ettevalmistust laia matemaatika eksamiks.
- (3) Kui uurimis-või praktiline töö esitatakse vabariiklikule konkursile, siis võib töö maht juhendaja ja retsensendi otsusel olla 3 või 4 kursust.

3. jagu **Nõustamine**

§ 10 Õpiabi ja nõustamine

- (1) Õpilasel on võimalus pöörduda igapäevaselt õpilas- või õppenõustaja poole õppimise (sh õppekorraldus, hindamine, õpioskused) ning seda mõjutavate asjaoludega (tervise, suhete, eluoluga) seotud küsimustes.
- (2) Arenguvestlused korraldatakse õpilase, vanema, klassijuhataja või aineõpetaja soovil. Seejuures pakub klassijuhataja vähemalt ühe korra aastas võimaluse arenguvestluseks. Arenguvestluse temaatika ja osalejate ring lepitakse omavahel kokku.
- (3) Klassijuhataja koondab ülevaate klassi õpilaste edenemisest õppimises ning aitab õpilast toe leidmisel.
- (4) 10. klassi õpilastele korraldatakse õppeaasta algul kooli õppe- ning tugisüsteemi tutvustav loeng.
- (5) Õppejuht võib suunata õpilase matemaatika, eesti keele ja vajadusel teiste õppeainete kordavatele valikkursustele, et ennetada võimalikke õpiraskusi ja toetada madalama tasemega õpilaste edasijõudmist.
- (6) Iga kursuse alguses tutvustab õpetaja kursuse eesmäärke, ülesehitust, kursuse sooritamise nõudeid ning hindamise süsteemi. Õpilane saab infot ka kursuse ainepassist.
- (7) Õpetajad võimaldavad ainealaseid konsultatsioone. Aineõpetaja võib konsultatsioonil osalemise teha õpilasele kohustuslikuks.
- (8) Kui õpilase õppimisega seotud vajadused nõuavad erilist tähelepanu, siis hoolitseb õppenõustaja vajalike meetmete kokkuleppimise eest, fikseerib kokkulepped õpilase arengukaardil ja tagab kõigi osapoolte vajaliku teavituse.
- (9) Kui õpilane vajab õppimiseks olulisi eritingimusi võrreldes kooli õppekavas esitatuga, koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, kus kirjeldatakse muudatusi ja kohandusi õppe sisus, õppe kestuses, õppekoormuses või õpikeskkonnas. Individuaalse õppekava koostamise taotluse võib esitada õpilane, aineõpetaja, klassijuhataja, õpilasnõustaja, õppenõustaja või õppejuht ning selle rakendamise otsuse teeb õppejuht.

§ 11 Karjääriteenuste korraldus

- (1) Tartu Tamme Gümnaasiumi poolt pakutavate karjääriteenuste hulka kuuluvad karjääriõpe, karjääriinfo vahendamine ja karjäärinõustamine.
- (2) Kooli poolt pakutavate kohustuslike kursusetel hulgas on „Karjääriõpetus I“ ning valikkursuste hulgas „Karjääriõpetus II“.
- (3) Õpilastel ning lapsevanematel on võimalus pöörduda karjääriplaneerimisalase informatsiooni saamiseks ning esmaseks karjäärinõustamiseks klassijuhataja või karjäärikoordinaatori poole. Vajadusel tehakse koostööd kooli õpilas- või õppenõustajaga ja/või suunatakse õpilane või

lapsevanem piirkondlikku töötukassa esindusse. Karjääriplaneerimisalase info koondamist ja vahendamist erinevatele sidusgruppidele korraldab karjäärikoordinaator.

- (4) Igal õppeaastal koostatakse karjääriteenuste pakkumiseks vastav tööplaan, kus on ära märgitud suuremad koolisisesed projektid, üritused ning koostöö aineõpetajate ja klassijuhatajatega erinevate õpilasgruppide vajadusi silmas pidades. Karjääriteenuste tööplani koostamist ja elluviimist korraldab karjäärikoordinaator. Karjääriteenuste pakkumisel tehakse koostööd piirkondliku töötukassa esindusega ning erinevate projektide ja ürituste raames teiste koostööpartneritega.

4. jagu

Hindamine ja kooli lõpetamine

§ 12 Hindamise alused

- (1) Õpilase hindamise aluseks on PGS ja gümnaasiumi riiklik õppekava. Kooli õppekavas tuuakse ära riiklikke nõudeid täpsustavad või täiendavad kokkulepped.
- (2) Õppetöö käigus omandatavaid ja hinnatavaid pädevusi kirjeldatakse õpiväljundite kaudu. Hindamisega toetatakse õpilase iseseisva õppimise ja koostööoskuste arengut ning valmisolekut elukestvaks õppimiseks. Hinnatakse õpilase teadmiste, oskuste ja õpitust arusaamise taset, lisaks arvestatakse kokkulepetest kinnipidamist ning õpimotivatsiooni.
- (3) Õpilasel ja alaealise õpilase lapsevanemal on õigus saada hinnete kohta teavet aineõpetajalt ja klassijuhatajalt.

§ 13 Hindamise põhimõtted

- (1) Õpitulemusi hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis. Hindamiskriteeriumite valikul on õpetaja vaba, kuid kui neid ei ole eelnevalt selgitatud, lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava § 17 toodud alustest.
- (2) Valikkursuste hindamisel võib kasutada mitteeristavat hindamist („arvestatud” ja „mittearvestatud“), neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
- (3) Mitteeristav kokkuvõttev hindamine on lubatud valikkursustes, õppesuuna kohustuslikes kursustes ning õppeainetes, kus õpitulemused on seotud eripädevustega (kunst, muusika, kehaline kasvatus). Mitteeristavat hindamist võib rakendada ka kõikide ainekursuste sees osa õpiülesannete hindamiseks. Hinnete viie palli süsteemi teisendamisel arvestatakse tulemus „mittearvestatud“ hindeks „2“ ja „arvestatud“ hindeks „5“.
- (4) Õpetaja valib konkreetse kursuse hindamismeetodid ja -kriteeriumid vastavalt õpitulemustele, hinnatel võib olla erinev kaal ja kõik hinded ei pea olema järele vastatavad. Kursuse läbimise tingimusteks võivad olla ainepassis sätestatud nõuded osalusele auditoorses õppetöös, labori- ja välitöödel, õppekäikudel, e-õppes, projektitöös jms.
- (5) Hindamise täpsed põhimõtted on iga kursuse kirjelduse ehk ainepassi lahutamatu osa. Õpetaja on kohustatud selgitama õpilastele ainekursuse alguses, kuidas kujuneb selle kursuse hinne. Tutvustada tuleb kursusel nõutavate õpitulemuste kontrollimise aega, vormi ja korda, kursuse kokkuvõtva hindamise tingimusi ning järelevastamise korda. Kontrolltööna käsitleme õppetunni raames läbiviidud kirjalikku või suulist hindamist, mis vältab rohkem kui 20 minutit ning mis nõuab õpilaselt mahukat eeltööd tunnivälisel ajal. Õpetaja lisab kontrolltööd vastavasse graafikusse, arvestusega, et ühel päeval tohib olla vaid üks kontrolltöö.
- (6) Uurimis- või praktilise töö nõuded on kirjeldatud õpilastööde koostamise ja vormistamise juhendis.

- (7) Kui õppeaine kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse antud aines omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“ ehk «nõrk».
- (8) Kui tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, plagiaat või spikerdamine, võib töö tulemust hinnata hindega „nõrk“. Hinne „nõrk“ pannakse ka juhul, kui õpilane keeldub vastamast või ei anna tööd ära. Aineõpetaja fikseerib juhtumi märkusena. Kirjeldatud juhtudel pandud hinne järelevastamisele ei kuulu. Siiski võib õppejuht õpilase taotlusel ja aineõpetaja nõusolekul määrata täiendava iseseisva õppetöö samas õppeaines või ainevaldkonnas, mahuga mis ületab kuni kahekordselt esialgse töö mahtu.
- (9) Kui õpilane on varasemate õpingute või elukogemusega omandanud õppeaine eesmärgid või kursuse õpitulemused, siis võivad õpilane ja õpetaja teha erikokkuleppeid, mis puudutab õpitulemuste tõendamist, uute eesmärkide seadmist ning õppeviiside valikut. Kursusehinnena arvestatakse maksimaalset võimalikku hinnet.
- (10) Tamme gümnaasium arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana (PGS § 17). Otsuse kursuste arvestamiseks teeb õpilase avalduse ja tõendava dokumendi alusel õppejuht.
- (11) Kooliastmehinne pannakse õpilasele välja kõigi vastava aine kursusehinnete alusel pärast viimase kursuse läbimist, kusjuures viimane kursus ei tohi olla sooritatud kursusehindele „1“ ehk „nõrk“ või „2“ ehk „puudulik“. Kooliastmehinde väljapanekul võib õpetaja lisaks kursusehinnetele arvestada õpilase arengut kooliaja jooksul ja kooli lõpuks saavutatud õpitulemusi.
- (12) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus üksikuid hindeid, aga ka kursuse- või kooliastmehinnet vaidlustada viie õppepäeva jooksul alates hinde e-päevikusse kandmise päevast.
- (13) Hinde vaidlustamiseks tuleb esitada õppejuhile kirjalikult vastavasisuline põhjendatud taotlus. Vaidlusaluse olukorra lahendamine toimub reeglina õpilase (ja õpilase seadusliku esindaja), õppejuhi ning aineõpetaja koostöös.

§ 14 Järelevastamise kord ja võlgnevused

- (1) Järelevastamine on õpilase võimalus teha puudumise tõttu tegemata või puudulikule hindele vastatud oluline õpiülesanne uuesti.
- (2) Järelevastamine toimub kooli päevakavas määratud tingimustel ja korras. Õpilasel tuleb järelevastamine kooskõlastada aineõpetajaga ning registreerida end e-päevikus.
- (3) Mitterahuldavat hinnet või teostamata tööd saab õpilane järele vastata üldjuhul ühel korral. Järelevastamine toimub hiljemalt arvestuste nädalal või arvestuste nädalal toimunud töö korral mitte hiljem kui eelmise tööpäeva keskpäeval enne vastavat õppeperioodi kokkuvõtvat õppenõukogu. Tähtaja valikut ja täpsemaid tingimusi kirjeldatakse ainepassis. Õpilasele peab jääma piisavalt aega tööks valmistumiseks. Vajadusel kaasatakse arutellu piisava aja määramise üle klassijuhataja, õppenõustaja, õpilasnõustaja või õppejuht. Õpetaja ei kontrolli, kas töö tegemiselt puudumine oli põhjendatud.
- (4) Pikaajalise haiguse või kooli esindamise korral võib õpilane pöörduda kooli juhtkonna poole taotlusega teistkordse järeltöö loa saamiseks. Avaldus peab sisaldama mõjuvat põhjust, miks töö tegemata jäi või ebaõnnestus, ning klassijuhataja toetust avaldusele.
- (5) Gümnaasiumi praktikumide, praktikate ning kooli partnerite juures (kõrgkoolid jt) toimuvate hinnatavate tööde puhul järelevastamist üldjuhul ei toimu.
- (6) Gümnaasiumis loetakse „puudulik“, „nõrk“ või „mittearvestatud“ kursusehinne ning

sooritamata uurimis- või praktiline töö võlgnevuseks.

- (7) Eesti keele ja matemaatika õppeainetes ei tohi olla kummaski rohkem kui üks võlgnevus. Ühegi õppeaasta lõpuks ei tohi gümnaasiumiõpilasel olla õppetöös üle kolme võlgnevuse. Eelmise õppeaasta võlgnevused kanduvad järgmisesse edasi, kui neid järele ei vastata. Kooli lõpetamiseks ei tohi ühegi õppeaine viimase kursuse hinne olla „nõrk“ või „puudulik“.
- (8) Valikkursuse võlgnevuse korral on võimalik asendada ebaõnnestunud kursus uue valikkursusega – positiivse soorituse korral kustutatakse mitteamvestatud kursus õpilase individuaalsest kursuste arvestusest.
- (9) Võlgnevuste korral arutatakse iga õpilase juhtumit õppenõukogus. Õpilasel ning alaealise õpilase lapsevanemal on õigus esitada õppenõukogule täiendavat infot võlgnevuste aruteluks. Vajadusel teeb õppenõukogu direktorile ettepaneku vastavaks otsuseks, milleks võib olla koolist väljaarvamine või kokkulepitud individuaalne töö:
  - 1) aineõpetaja ettepanekul on õigus suunata õpilane kursuse uuesti läbimisele, mida korraldatakse kootöös õpilas- või õppenõustajaga ning mille juures rakendatakse vajadusel mitteamvestatut õppevormi;
  - 2) mõjuval põhjusel nähakse ette täiendav õppetöö ning seejärel sooritatakse kursuse järelarvestus;
  - 3) lähtudes ainespetsiifikast ja õpiväljunditest on võimalik järgmise positiivse kursusehinde korral eelmine võlgnevus parandada. Otsuse hinde parandamiseks teeb õppejuht aineõpetaja ettepanekul.
  - 4) kui õpilane on kõrvalise abi kasutamise, plagiaadi või spikerdamise tõttu § 13 (8) alusel kaotanud võimaluse järelevastamiseks ja sellest tulenevalt on tekkinud võlgnevus, siis näeb õppejuht ette täiendava iseseisva õppetöö samas õppeaines või ainevaldkonnas mahuga kuni 1 kursus.
- (10) Võlgnevuste lubatud mahu ületamisel on kooli direktoril õigus õpilane kooli nimekirjast välja arvata.

§ 15 Gümnaasiumi lõpetamine

- (1) Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele:
  - 1) kes on läbinud 96 kursuse mahus õppetööd ja kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad, valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
  - 2) kes on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud tulemustega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid (viimasega on võrdsustatud sertifikaadieksam);
  - 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksami, mille nõuded kehtestab kool koolieksami juhendiga;
  - 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

5. jagu

Õppe planeerimine ja õppekava uuendamine

§ 16 Õppe analüüsimine ja planeerimine

1. Õpetajad teevad koostööd konkreetse **klassi õppe** analüüsimisel planeerimisel, eelkõige üldpädevuste ning läbivate teemade tulemuste saavutamiseks. Seda tööd juhib klassijuhataja.

Klassideüleised arutelud kutsuvad kokku õppejuht.

2. Õpetajad teevad koostööd **ainevaldkondliku töö** analüüsimisel ja planeerimisel – metoodika arendamisel, õppematerjalide loomisel ja muretsemisel, ainepasside kvaliteedi kontrollil, õppekorralduse täpsustamisel, sündmuste korraldamisel jne. Töö koordineerimise otsustavad vastavas ainevaldkonnas töötavad õpetajad. Igal kevadel koostatakse aruanne valdkonnas toimunud tegevustest ja saavutustest.
3. Õpetajad teevad koostööd **õppesuunaga seotud töö** analüüsimisel ja planeerimisel – õppekava ja kursuste arendamisel, võimaluste otsimisel ja koostööl partneritega, tagasiside saamisel jne. Seda tööd juhivad õppesuunajuhid. Üks kord aastas koostatakse aruanne suunaga seotud arengutest. Õppesuundadeüleised arutelud kutsuvad kokku õppesuundade juht.
4. Kõikide kursuste aluseks on **ainepass** ehk õppeaine kirjeldus, milles täpsustatakse kursuse eesmärgid, õpitulemused, hindamismeetodid ja -kriteeriumid, sisu, õppemeetodid, õppematerjalid jms. Ainepassi koostab õpetaja, kes konkreetses klassis vastavat kursust õpetab, kursuse esimese toimumise nädala lõpuks. Ainepasse loetakse kooli õppekava osadeks ja need on ainekava rollis alates kooli kodulehel ning õppeinfosüsteemis avalikuks tegemise hetkest.

§ 17 Kooli õppekava uuendamine

1. Olulisemad õppekavaalased küsimused arutatakse läbi kogu kollektiivi hõlmavatel arutelupäevadel.
2. Õigus õppekava muutmise ettepanekuteks on kõigil kooli kogukonna liikmetel: õpilastel, vanematel, õpetajatel ja teistel kooli töötajatel, samuti hoolekogul.

Rakendussätted

1. 2019/2020 õppeaasta III perioodil võib kursusehinnetena kõigil kursustel kasutada hinnanguid “arvestatud/mittearvestatud”. Hinnang “arvestatud” ei mõjuta kooliastmehinde täpset väärtust ei kahanemise ei kasvamise suunas.
2. Kui 2019/2020 õppeaastal III perioodil õpetati õppeainet, mis koosneb vaid ühest kursusest ning seda kursust hinnatakse “arvestatud/mittearvestatud”, siis võib ka vastav kooliastmehinne olla “arvestatud/mittearvestatud”.
3. Kursus „Ennastjuhtiv õppija“ rakendub alates 2021/2022 õppeaastast.
4. 2019/2020 ja 2020/2021 õppeaastal gümnaasiumisse astunud õpilastel on võrreldes § 9 kirjeldatuga kohustuslikke kursusi ühe võrra vähem ja nõutav valikkursuste hulk on ühe võrra suurem.
5. § 14 lg 8 toodud täiendusel, et eesti keele ja matemaatika õppeainetes ei tohi olla kummaski rohkem kui üks võlgnevus, ei ole tagasiulatavat mõju – enne 2020/2021 õppeaastat tekkinud võlgnevused arvesse ei lähe.
6. 2020/2021. õppeaasta III perioodil võib kursusehinnetena kõigil kursustel kasutada hinnanguid “arvestatud/mittearvestatud”. Hinnang “arvestatud” ei mõjuta kooliastmehinde täpset väärtust ei kahanemise ei kasvamise suunas. Otsuse “arvestatud/mittearvestatud” hinnangute kasutamiseks teeb õpetaja, konsulteerides eelnevalt õpilaste ning vajadusel klassijuhatajaga.
7. 2019/2020 õppeaastal gümnaasiumisse astunud õpilastel on võrreldes § 9 kirjeldatuga meditsiinisuuna kohustusliku kursusena „Mikrobioloogia ja immunoloogia“ asemel varasemas õppekavas olnud „Keskkond ja tervis“.
8. 2019/2020 õppeaastal gümnaasiumisse astunud õpilastel on võrreldes § 9 kirjeldatuga loodussuunal kohustusliku kursusena „Mikrobioloogia ja immunoloogia“ asemel varasemas õppekavas olnud üks täiendav valikkursus.